

Niektóre kwestie, na które instytucje regulacyjne zwrócą uwagę w raportach na grudzień 2009 r.

W czym tkwi problem?

W następnym okresie sprawozdawczym instytucje regulacyjne na całym świecie będą zwracać szczególną uwagę na szereg kwestii z dziedziny sprawozdawczości finansowej, które pojawiły się na skutek zmiany warunków gospodarczych.

Wpływ na rachunek zysków i strat	✓
Wpływ na bilans	✓
Wpływ na ujawniane informacje	✓
Wpływ na wymianę informacji z interesariuszami	✓

W tym wydaniu „MSSF w skrócie” omawiamy sześć prawdopodobnych obszarów zainteresowania i dzielimy się spostrzeżeniami PwC dotyczącymi każdego z nich.

Kogo dotyczy?

Wszystkich jednostek przedstawiających sprawozdania finansowe organowi nadzoru, zwłaszcza tych, które sporządzają teraz raporty za grudzień 2009 r.

Jakie są prawdopodobne obszary zainteresowania?

Problem: Kontynuacja działalności

Członkowie Zarządów powinni zwrócić uwagę na przyjęte przez jednostkę założenie kontynuacji działalności oraz na to, czy jest ono nadal aktualne na dzień sporządzenia raportu. Przyjmując to założenie należy wziąć pod uwagę kwestie płynności i restrukturyzacji zadłużenia oraz możliwości jednostki w zakresie pozyskiwania nowych środków. Należy także uwzględnić spełnienie warunków związanych z zadłużeniem w przyszłości.

Spostrzeżenia PwC: Wyjaśnienie, jak będzie ograniczana „istotna niepewność”

Szereg jednostek ujawniło istotną niepewność co do możliwości kontynuowania działalności w sprawozdaniach na czerwiec 2009 r. Aby pomóc użytkownikom sprawozdań finansowych zrozumieć sytuację finansową, kierownictwo powinno ujawnić planowane sposoby ograniczenia istotnej niepewności. Na przykład jednostka nie mająca pewności co do swojej zdolności do refinansowania mogłaby ujawnić, że jest w trakcie negocjacji warunków swoich umów z bankami w celu utrzymania obecnie posiadanej linii kredytowej.

Problem: Utrata wartości aktywów

Instytucje regulacyjne nadal podkreślają, że proces przeglądu dokonanych przez jednostkę odpisów z tytułu utraty wartości powinien być dokładny i przejrzysty, aby zapewnić, że inwestorzy mogą mieć zaufanie co do podanej wartości aktywów.

W szczególności jednostki powinny zapewnić, że:

- Stopy dyskontowe i współczynniki wzrostu zastosowane w kalkulacji wartości użytkowej są realistyczne i możliwe do uzasadnienia;
- Prognozy na okresy dłuższe niż pięć lat zawierają odpowiednie uzasadnienie; oraz
- Ujawniona została analiza wrażliwości, zawierająca wszelkie zmiany kluczowych założeń przyjętych przez kierownictwo.

Spostrzeżenia PwC: Utrata wartości pozostaje ważną kwestią w grudniu

Aktualne wskaźniki gospodarcze mogą wydawać się korzystniejsze niż w czerwcu 2009 r., ale sporządzając sprawozdania finansowe za okres zakończony w grudniu 2009 r. kierownictwo powinno nadal pamiętać o przesłankach utraty wartości. Na przykład w Australii niezmienna siła dolara australijskiego może być przesłanką utraty wartości dla jednostek posiadających przepływy pieniężne w walutach obcych. Przy przeliczaniu przepływów pieniężnych w walutach obcych kierownictwo powinno uzyskać pewność, że zastosowany kurs jest prawidłowy. Jeżeli podstawą ustalenia wartości odzyskiwalnej jest wyliczenie wartości użytkowej, kurs wymiany waluty powinien być kursem „spot” na dzień sprawozdawczy. Jeżeli natomiast wartość godziwą składnika aktywów ustalono w oparciu o kalkulację zdyskontowanych przepływów pieniężnych, należy zastosować kurs terminowy („forward”) oparty o dane rynkowe.

Problem: Ustalanie wartości godziwej

Instytucje regulacyjne prawdopodobnie zwrócą uwagę na sposób ustalania wartości godziwej niektórych aktywów. Na przykład, niektóre instytucje regulacyjne zauważyły, że w czerwcu 2009 r. niektóre jednostki posiadające nieruchomości inwestycyjne nie ujawniły metod i założeń przyjętych przez kierownictwo do ustalenia ich wartości godziwej. Ponadto, niektóre jednostki działające na nieaktywnych rynkach, które wykazywały swoje aktywa finansowe w wartości godziwej, nie wykorzystywały maksymalnej ilości dostępnych informacji rynkowych do ustalenia tej wartości godziwej. Jednostka powinna również jasno określić, kiedy wycena wartości niematerialnych w wartości godziwej jest, a kiedy nie jest właściwa.

Spostrzeżenia PwC: Wartości niematerialne rzadko powinno się wyceniać w wartości godziwej

Standardy rachunkowości ściśle regulują to zagadnienie. Wartości niematerialne mogą być ponownie wyceniane jedynie wtedy, gdy istnieje na nie aktywny rynek, czyli gdy istnieją podmioty, które chcą kupować i sprzedawać te wartości, a ich ceny są spójne z cenami oferowanymi publicznie. Z naszego doświadczenia wynika, że wartości niematerialne rzadko spełniają te kryteria. Aby uzasadnić wycenę wartości niematerialnych w wartości godziwej, niektóre jednostki powołują się na publikacje ofert maklerskich i cen w dziennikach gospodarczych jako dowód na to, że ceny są dostępne na rynku. Ceny te jednak często można negocjować (w przeciwieństwie do cen giełdowych, które nie podlegają negocjacjom), są to więc raczej ceny negocjowane niż rynkowe.

Problem: Porozumienia pozabilansowe

Instytucje regulacyjne na całym świecie wskazywały, że raporty finansowe wspominają o istnieniu porozumień pozabilansowych, które nie są jednak właściwie ujawniane w tych raportach.

Spostrzeżenia PwC: Należy rozważyć konsolidację jednostek specjalnego przeznaczenia

Jednostki, które nie są podmiotami zależnymi według MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”, mogą jednak być kontrolowanymi jednostkami specjalnego przeznaczenia (SPE), które powinny być konsolidowane zgodnie z SIC 12 „Konsolidacja – jednostki specjalnego przeznaczenia”. Aby pomóc ustalić, który podmiot kontroluje SPE, kierownictwo powinno uwzględnić charakter SPE i jej związki z poszczególnymi podmiotami, które w niej uczestniczą. Na przykład, w imieniu którego podmiotu prowadzona jest działalność SPE? Który podmiot kontroluje proces podejmowania decyzji? Który podmiot ma prawo do partycypowania w ryzyku i korzyściach z działalności SPE?

Problem: Ujawnianie informacji o nowych instrumentach finansowych

Instytucje regulacyjne będą oczekiwały od jednostek pełnego ujawnienia zakresu ich instrumentów finansowych zgodnie z MSSF 7. Ujawnienie takie powinno obejmować np.:

- Pełne wyjaśnienie ryzyk związanych z instrumentami finansowymi.
- Wszechstronną analizę wrażliwości na ryzyko rynkowe.
- Analizę zapadalności aktywów finansowych przeterminowanych, ale w stosunku do których nie została rozpoznana utrata wartości.
- Analizę aktywów finansowych, w stosunku do których rozpoznano utratę wartości.

Spostrzeżenia PwC: Nowa hierarchia wartości godziwej

Jednostki sporządzające swoje roczne sprawozdania finansowe w grudniu 2009 r. powinny zwrócić uwagę na zmienione wymogi MSSF 7. Na przykład, wszystkie instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej w bilansie powinny być klasyfikowane według nowej trzystopniowej hierarchii wartości godziwej. Spodziewamy się, że nowa hierarchia zwiększy wymagania w zakresie ujawniania informacji dla jednostek posiadających instrumenty należące do trzeciej kategorii, które są wyceniane przede wszystkim na podstawie szacunków i założeń przyjętych przez kierownictwo. Więcej informacji znaleźć można w publikacji PwC „Fair’s fair” dostępnej na stronie www.pwcinform.pwc.com.